

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Græsk og Nordisk Mythologi for Ungdommen

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Græsk og Nordisk Mythologi for Ungdommen", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 177. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1847_874-txt-shoot-idm9994.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Mid-Odin.

Vore Oldgrandskere havde engang faaet det fortvivlede Indfald at flække baade *Odin* og *Stærkodder*, saa der blev tre Stykker af Hver, men Intet i det Hele, og det kan synes, som om vi her begyndte paa noget Lignende 178ved at tale om en "Mid-Odin;" men en blot tilsyneladende Lighed med noget Splittergalt maa dog ikke kyse os fra noget aabenbar Rigtigt, som har *verdenshistorisk* Betydning, og det har aabenbar den *Mid-Odin*, Saxo har lært os at kiende.

Først hedder det nemlig i *Hading-Sagnet*, at mens *Odin* havde sit Høisæde i *Maglegaard* (Byzants), lod Nordens Konger hans Billed støbe i purt Guld og sendte ham, hvorover han blev meget glad, men havde snart den Ærgrelse at see Støtten vanhældet af nogle *Guldsmede*, der stjal af den for at gjøre Smykker til hans Dronning *Frigga*. *Odin* lod nu vel Guldsmedene hænge og fik ikke blot Støtten sat iveiret, saa den blev vanskelig at naae, men fik den ogsaa forhexet, saa den gav en Lyd fra sig, naar man rørde ved den; men En af hans *Fortrolige*, som *Frigga* gjorde sig godevenner med, fik dog Støtten draget ned og smeltet om til *Kvindesmykker*. Af Skamfuldhed herover gik *Odin* frivillig i Landflygtighed, og nu var der en *Hexe-Mester*, ved Navn *Mid-Odin*, som opsvang sig i hans Sted og gjorde den Forandring i *Gudsdyrkelsen*, at man ikke længer maatte ofre til *alle* Guder *under Eet*, men kun til Hver især. Efter nogen Tids Forløb kom imidlertid *Odin* tilbage, og Hexemesteren, hvis Konst slog ham feil, maatte flygte til *Fyen*, hvor Indbyggerne slog ham ihjel, men havde endda Ulykke Nok af ham, da han blev ved at *gaae igien* og tilredte alle dem ynkelig, der kom hans Gravhøi nær, indtil man endelig faldt paa 179at grave Liget op igien, hugge Hovedet af og ramme en Pæl ned igiennem Kroppen.

Siden hedder det i *Balders-Sagnet*, at da *Odin*, for at skaffe *Balder* en Hevner, beilede til den *Ruteniske* Kongedatter, som var meget knipstk, prøvede han allehaande Konster og paatog sig iblandt andet *Kvindedragt*, men det fandt *Guderne* i *Maglegaard* (Byzants) var en stor Vanærelse, der blev Skyld i, at Folk beloe *Gudstjenesten* som Narrestreger; desaaarsag landsforviste de *Odin*, satte en vis *Uller* (Oller) i hans Sted og tillagde ham endog *Odins-Navnet*. Imidlertid tog de dog senere den gamle *Odin* til Naade igien, og hjalp ham at fordrive Hexemesteren *Uller*, som da tog sin Tilflugt til *Sverrig*, men blev dræbt af de *Danske*.

Endelig har vi i *Yngling-Saga* et langt Sagn om *Odin* i *Asgaard*, som engang var saa længe borte paa Tog, at hans Brødre *Ve* og *Vile* tænkte, han var død, og tilegnede sig baade Kronen og hans Dronning *Frigga*, som de vel maatte slippe, da *Odin* kom tilbage, men fik dog Kronen igien, da han frivillig vandrede ud og nedsatte sig ved *Sigtun* i *Sverrig*.

Hvorvidt nu disse Sagn i det Hele lader sig forlige, kan ikke her undersøges, men i dem Alle speiler sig aabenbar en *Tempel-Mythe* om en *Mid-Odin* der ikke blot har *folkehistorisk* men *verdenshistorisk* Betydning.

Folkehistorisk er nemlig *Odins* Ophold i *Asgaard* eller *Maglegaard* ved det Sorte Hav, hvor 180de udvandrede *Gother* herskede, blev naturligviis berørte af den *Græske* Konst, der røber sig i *Friggas* Forhold til *Guldsmedene*, og vedblev at staae i en mythisk og poetisk Vexel-Virkning med vort *Norden*, som især findes udtrykt i Rammen om *Gylfelegen*, hvorefter den Svenske Kong *Gylfe* reiser til *Asgaard* og hører der *Aserne* selv fortælle *Mythologien*. Folkehistorisk er ogsaa *Odins* Nedsættelse i *Sverrig*, som sagtens løber derpaa ud, at da de udvandrede *Gother* begyndte at skifte *Tro*, har en Skare, med *Odins* Ypperstepræst i Spidsen, søgt tilbage til vort *Norden* og hævet *Upsala-Templet* til den Høide, hvorpaa vi senere finde det; men *verdenshistorisk* er den kirkelige *Middel-Alder*, som *Mid-Odin* betegner; thi overalt, hvor der har været *Aand* i Troen og Anskuelsen, kommer en Tid, da man opgiver *Aanden* og holder sig til *Præsterne*, *Billederne* og den udvortes *Gudstjeneste*, hvad i *Christendommens* lyse Historie giennem *Middel-Alderen* kom soleklart tilskue. Ligesom nu *Christus* kom *aandelig* igien ved Reformationen, saaledes søger *Hedning-Skjaldene* paa anden Omgang ogsaa altid at bringe de gamle Folke-Guder *aandelig* tilbage og hevne dem paa *Præsterne*, som har stræbt at herske og glimre i deres Sted, og skiøndt det naturligviis igrunder mislykkes, faaer dog ikke blot *Præsterne* Skam, men baade i *Grækenland* og *Norden* kan man tydelig spore de tre *mythiske* Tidsrum: først *Gudernes* egenlige *Levealder*, saa *Præstetiden*, som ogsaa er *Kæmpetiden*, og endelig *Skjaldetiden*. Især i *Norden*, hvor

181 *Vøluspá* er en mageløs mythologisk Kilde og hvor Alt er giennemgribende *historisk*, kan man ordenlig inddele Mytherne derefter i *Asamaal*, *Bjarkemaal* og *Kragemaal*, og pege paa *Hyndla-Sangen* og alle de *Eddiske Kvider* som klare Speile for Hexemesteren *Mid-Odin*, eller for den præstelige *Mellem-Tid*, da Alting gaaer til med Hexeri og alt Livsskin er Spøgeri og Gienfærd.

Ja, i de *Nordiske* Oldsagn har endelig baade *Asamaalet* og *Bjarkemaal* deres kiendelige Ragnaroke: Hint i *Rolv Krages* Fald, som gav *Guldet* sit sidste poetiske Tilnavn, og Dette i *Braavalla-Slaget*, hvor den *forklædte* *Odin* selv slaaer sin Yndling ihjel, og hvor *Stærkodder* øver sin sidste Bedrift.